

**UCHWAŁA Nr XXI/212/2016**  
**Rady Miejskiej w Policach**  
**z dnia 2 września 2016 r.**

**w sprawie realizacji w 2016 roku przez gminę Police programu profilaktyki szczepień ochronnych przeciwko grypie dla mieszkańców gminy Police po 65 roku życia**

Na podstawie art. 18 ust. 1 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446) oraz art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 581, 1240, 1269, 1365, 1569, 1692, 1735, 1830, 1844, 1893, 1916, 1991 i 1994 oraz z 2016 r. poz. 65, 652, 960), Rada Miejska w Policach uchwala, co następuje:

**§ 1.** Przyjmuje się do realizacji w 2016 roku przez gminę Police program profilaktyki szczepień ochronnych przeciwko grypie dla mieszkańców gminy Police po 65 roku życia.

**§ 2.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący Rady**

**Witold Król**

## Uzasadnienie

Projekt uchwały przedstawia Burmistrz Polic.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym do zadań własnych gminy należy zaspakajanie zbiorowych potrzeb ludności w zakresie ochrony zdrowia. W myśl art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na gminie ciąży obowiązek zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej w szczególności poprzez opracowywanie, realizację oraz ocenę efektów programów zdrowotnych. Gmina Police realizuje zadanie w zakresie ochrony zdrowia od wielu lat.

Zgodnie z art. 48 ust. 2a ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych gmina Police wystąpiła o zaopiniowanie projektu programu szczepień przeciwko grypie do Agencji Oceny Technologii Medycznych 24 lutego 2011 roku i 24 października 2011 r. otrzymała pozytywną opinię.

W budżecie Gminy na 2016 rok przeznaczono na program kwotę 30.000 zł.

Projekt uchwały opracował  
Wydział Organizacyjno-Prawny

# Program profilaktyki szczepień ochronnych przeciwko grypie dla mieszkańców gminy Police po 65 roku życia

## Wstęp

Zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia jest jednym z najważniejszych zadań gminy wynikających z ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446).

Do zadań własnych gminy w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej należy w szczególności opracowanie i realizacja oraz ocena efektów programów zdrowotnych wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców - art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 581 z późn. zm.).

Zapobieganie chorobom cywilizacyjnym możliwe jest poprzez stosowanie odpowiedniej profilaktyki dającej szansę na szybkie wyleczenie. Warunkiem poprawy i utrzymania zdrowia społeczeństwa jest tworzenie i realizacja odpowiedniej polityki zdrowotnej.

## Opis problemu

Grypa jest ostrą chorobą zakaźną wywoływaną przez wiele typów wirusów grypy z rodziny Orthomyxoviridae. W czasie bezpośredniego kontaktu z osobą zarażoną, wirus jest przenoszony przez wdychanie mikroskopijnych kropelek wydzielin z dróg oddechowych. Najwyższą zakaźność wykazuje chory w objawowym okresie infekcji. Okres wylęgania choroby od momentu zakażenia wynosi od kilku do 48 godzin. Kliniczny obraz grypy obejmuje: gorączkę nawet powyżej 39<sup>0</sup>C trwającą 1-2 dni, dreszcze, bóle głowy, stawów, mięśni, znaczne osłabienie, zajęcie układu oddechowego objawiające się kichaniem, zapalenie błony śluzowej nosa, bóle gardła, suchy napadowy kaszel, poczucie ogólnego rozbicia. Przebieg choroby jest zależny od zjadliwości wirusa, a także od wielu czynników indywidualnych (stan odporności, wiek, inne przebyte choroby).

Wirusy grypy rozmnażają się w drogach oddechowych, powodują uszkodzenie nabłonka i otwierają drogę bakteriom chorobotwórczym. W przebiegu grypy występować też może wiele powikłań świadczących o uszkodzeniu innych narządów: układu nerwowego, mięśni i stawów, niektórych narządów wewnętrznych. Nie wyleczona grypa, o ile dotyczy ludzi z osłabioną odpornością, może spowodować bardzo poważne komplikacje pogrypowe, które niejednokrotnie kończą się nawet śmiercią. Zgodnie z danymi WHO na świecie umiera w powodu grypy 10-40 tys. ludzi. Jediną i skuteczną metodą walki z grypą są szczepienia ochronne. Zgodnie z wymogami WHO stwierdza się celowość corocznych szczepień osób z tzw. grup wysokiego ryzyka. **Należą do nich osoby powyżej 65 roku życia**, dorośli i dzieci z chorobami przewlekłymi, szczególnie układu oddechowego, krążenia, chorobami nerek,

osoby z uszkodzonym lub osłabionym układem odpornościowym, włączając do tej grupy osoby z AIDS i w trakcie leczenia, pacjenci z nowotworami, chorzy na cukrzycę, astmę. Ze wskazań epidemiologicznych zaleca się szczepienia osobom mającym w pracy styczność z innymi ludźmi, np. w domach dla przewlekle chorych, domach pomocy społecznej, żłobkach, przedszkolach, pracownikom służby zdrowia, handlu, komunikacji, osobom narażonym na duże zmiany temperatury ze względu na wykonywany zawód.

### **Profilaktyka i jej znaczenie**

Najskuteczniejszą metodą zapobiegania grypie są profilaktyczne szczepienia ochronne przeciw grypie. Wirusy grypy są bardzo różnorodne i łatwo ulegają mutacji tworząc nowe odmiany. Z tego względu WHO co roku określa linie wirusa, których spodziewa się, że będą powodować zachorowania w następnym sezonie grypowym. Szczepionki są produkowane z linii zalecanych przez WHO i ich skuteczność zależy od trafności przewidywań.

Zaszczepienie pozwala uniknąć zachorowania, powikłań grypy lub pogorszenia przebiegu przewlekłej choroby podstawowej (np. serca, płuc, cukrzycy), aż do zmniejszenia ryzyka zgonu. Dzięki szczepieniu ryzyko tych niekorzystnych następstw można zmniejszyć o 20 - 85%. Dodatkowe korzyści z powszechnych szczepień dla zdrowia publicznego to ograniczenie szerzenia się zakażeń i zachorowań (dzięki czemu chroni się także osoby, które z różnych przyczyn nie mogą być szczepione, np. niemowlęta do 6 mż.) zapobieganie lub przerwanie epidemii.

### **Przesłanki dla realizacji programu**

Coroczne szczepienia zapobiegawcze przeciw grypie, z użyciem szczepionki przygotowanej na dany sezon epidemiczny są podstawowym sposobem zapobiegania zachorowaniom na grypę i ciężkim powikłaniom związanym z tą chorobą. Jakkolwiek wiek powyżej 65 roku życia nie zwiększa prawdopodobieństwa zachorowania na grypę, to jednak ryzyko powikłań pogrypowych u osób starszych jest największe.

Szczepienia zapobiegawcze przeciw grypie w istotny sposób zmniejszają częstość hospitalizacji i zgonów u osób z grup podwyższonego ryzyka. Ponadto zwiększenie liczby osób szczepionych przeciw grypie sezonowej w populacji ma przyczynić się do ograniczenia skutków spodziewanej pandemii grypy, która najprawdopodobniej będzie wywołana wariantem genetycznym wirusa powstałym w wyniku tzw. reasortacji materiału genetycznego, w warunkach jednoczesnego zakażenia wirusem grypy ludzkiej i grypy ptasiej.

### **Cel ogólny**

Głównym celem Programu jest zapobieganie zachorowaniom na grypę w populacji osób po 65 roku życia. Prowadzona przed każdym sezonem grypowym, profilaktyka polegająca na podawaniu zaktualizowanej szczepionki przeciwgrypowej, przyczynia się do ograniczenia zachorowań na grypę, zmniejsza śmiertelność związaną z jej powikłaniami, redukuje potencjalne skutki społeczne i ekonomiczne grypy, a także przyczynia się do lepszego funkcjonowania systemu ochrony zdrowia w warunkach epidemii.

## **Cele szczegółowe programu**

Celem szczegółowym jest ograniczenie liczby zachorowań na grypę w populacji osób po 65 roku życia, a także liczby wtórnych powikłań grypy, zmniejszenie ryzyka związanych z grypą hospitalizacji i zgonów, w tym osób chorujących przewlekłe (choroby układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, metaboliczne, jak cukrzyca, z leczeniem immunosupresyjnym, z nabytym lub wrodzonym defektem odporności), ale również u osób, u których nie występują wymienione choroby. Wykazano, że u osób po 65 roku życia, pozostających poza placówkami opieki dla pacjentów przewlekłych szczepienie u 58% zapobiegało zapaleniu grypowemu płuc, natomiast w domach dla osób w wieku podeszłym szczepienie okazało się najskuteczniejszym sposobem zapobiegania ciężkim zachorowaniom, powikłaniom wtórnym i zgonom związanym z grypą. W populacji osób po 65 roku życia, efektywność szczepień przeciw grypie w zapobieganiu hospitalizacji i/lub zapaleniu płuc oceniana jest na 50-60%, zaś w zapobieganiu zgonom na 80%. Ograniczeniu ulegnie także transmisja zakażenia na personel opiekujący się pacjentami. Ponadto, szczepienia przeciw grypie mają przyczynić się do obniżenia kosztów funkcjonowania systemu opieki zdrowotnej państwa, jak i ograniczać skutki ekonomiczne związane z grypą, a przede wszystkim produktywności społeczeństwa.

## **Zadania dotyczące realizacji programu**

- 1) Wybór realizatora programu na podstawie ogłoszonego otwartego konkursu ofert.
- 2) Promocja programu.
- 3) Monitoring przebiegu programu w trakcie realizacji.
- 4) Sprawozdanie z programu wraz z oceną.

## **Grupa docelowa**

Osoby powyżej 65 roku życia zamieszkujące na terenie gminy Police.

## **Kryteria kwalifikacji do zabiegu szczepień ochronnych**

- 1) wiek powyżej 65 lat,
- 2) zamieszkanie na terenie gminy Police,
- 3) brak przeciwwskazań lekarskich do szczepień przeciw grypie.

## **Czas realizacji programu**

Gmina Police zamierza realizować program od października do grudnia 2016 roku. W ramach możliwości budżetowych Gminy Police program będzie kontynuowany w latach kolejnych.

### **Koszt przeprowadzenia programu**

W 2016 roku do szczepień kwalifikuje się ok. 4000 osób zamieszkałych na terenie Gminy Police. Koszt szczepienia jednej osoby to ok. 30 zł. Planuje się zaszczepienie 1000 osób wg kolejności zgłoszeń. Całkowity koszt szczepień w roku 2016 wyniesie ok. 30.000 zł. Koszt szczepień w latach kolejnych będzie oscylował wokół kwoty 30.000 zł.

### **Realizatorzy programu**

- 1) Wydział Organizacyjno-Prawny Urzędu Miejskiego w Policach.
- 2) Wybrany w drodze otwartego konkursu ofert Zakład Opieki Zdrowotnej.

### **Ewaluacja programu**

- 1) liczba osób w populacji określonej w programie w danym roku kalendarzowym,
- 2) liczba osób zaszczepionych,
- 3) liczba osób, których nie zaszczepiono z powodu przeciwwskazań zdrowotnych.

### **Oczekiwane efekty realizacji programu**

- 1) zmniejszenie zachorowalności na grypę,
- 2) zmniejszenie osób chorujących na powikłania pogrypowe.